

ROZHODNUTÍ

Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře, příslušný k provádění cenové kontroly podle § 2b odst. 3 zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, a cenový kontrolní orgán příslušný k projednání přestupků podle § 17 odst. 1 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, rozhodl podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v řízení o přestupku takto:

I. Obviněná právnická osoba České dráhy, a.s., IČO 70994226, se sídlem nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, Nové Město, 11000 Praha 1, se uznává vinnou, že jako prodávající v období od 1. 1. 2023 do 30. 4. 2023 nevedla evidenci o cenách prokazující dodržení pravidel regulace věcně usměrňovaných cen, čímž porušila povinnost podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona o cenách a dopustila se přestupku podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o cenách.

Za přestupek se jí podle § 16 odst. 4 písm. a) zákona o cenách **ukládá pokuta ve výši 100 000 Kč (slovy: sto tisíc korun českých)**. Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, na účet Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře vedený u České národní banky, číslo účtu 19-4523001/0710, variabilní symbol 2805.

II. Podle § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve spojení s § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se **obviněné ukládá povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých)**. Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, na účet Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře vedený u České národní banky, číslo účtu 19-4523001/0710, variabilní symbol 2805.

Odůvodnění

I. Průběh řízení

Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře vykonal u obviněné pod sp. zn. CKO002/23 cenovou kontrolu, o jejímž průběhu a kontrolních zjištěních byl sepsán protokol č. j. UPDI-2072/23/SO ze dne 19. 6. 2023.

Obviněná podala proti kontrolním zjištěním námítky č. j. 841/2023-O25, které Úřad obdržel dne 3. 7. 2023. Vyřízení těchto námitek bylo obviněné zasláno pod č. j. UPDI-2352/23/SO dne 14. 7. 2023. Úřad na základě skutečností uvedených v protokolu dospěl k závěru, že obviněná v období od 1. 1. 2023 do 30. 4. 2023 (dále jen předmětné období) nevedla evidenci o cenách věcně usměrňovaných cen za služby poskytované prostřednictvím zařízení služeb, konkrétně nosičů informačních systémů.

Úřad následně v řízení vedeném pod sp. zn. POK010/23 vydal příkaz č. j. UPDI-2450/23/PB ze dne 21. 7. 2023, kterým obviněnou uznal vinnou ze spáchání přestupku podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o cenách, podle § 16 odst. 4 písm. a) zákona o cenách jí uložil pokutu ve výši 100 000 Kč. Obviněná podala proti příkazu včasný odpor č. j. 960/2023-O25 ze dne 27. 7. 2023.

Úřad oznámil obviněné dne 1. 8. 2023 ukončení dokazování dopisem č. j. UPDI-2577/23/SO a sdělil jí, že podle § 36 odst. 3 správního řádu má právo doplnit nebo se vyjádřit k podkladům pro rozhodnutí. Obviněná se nevyjádřila.

II. Cenové předpisy

Jak vyplývá z § 23d odst. 1 zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, provozovatel zařízení služeb poskytuje dopravcům prostřednictvím tohoto zařízení služby bezprostředně související s provozováním drážní dopravy nediskriminačním způsobem za cenu sjednanou podle cenových předpisů. Cenovými předpisy se rozumí zákon o cenách, vyhláška č. 450/2009 Sb., kterou se provádí zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, a výměry Ministerstva financí.

Podle § 6 odst. 1 písm. c) a odst. 2 zákona o cenách spočívá věcné usměrňování cen ve stanovení podmínek cenovými orgány pro sjednání cen. Mezi tyto podmínky patří zejména závazný postup při tvorbě ceny nebo při kalkulaci ceny, včetně zahrnování přiměřeného zisku do ceny. Uvedený způsob regulace cen platí pro všechny prodávající určeného druhu zboží.

Podle čl. 31 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ze dne 21. listopadu 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru (dále jen směrnice 2012/34/EU) členské státy vyžadují od provozovatele infrastruktury a provozovatele zařízení služeb, aby regulačnímu subjektu poskytl veškeré nezbytné informace o uložených poplatcích, s cílem umožnit regulačnímu subjektu plnit jeho funkce uvedené v článku 56 této směrnice.

Užití zařízení služeb a poskytování služby pro účely bezprostředně související s provozováním drážní dopravy je podle části II. položky č. 5 výměru MF č. 01/2023, kterým se vydává seznam zboží s regulovanými cenami, zařazeno mezi zboží, u něhož se uplatňují věcně usměrňované ceny.

Podle výměrů MF – části II. platí, že do ceny zboží v položkách uvedených v této části lze promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady pořízení, zpracování a oběhu zboží doložitelné z účetnictví související výlučně s regulovaným zbožím, přiměřený zisk, daň a případně uplatněné clo podle jiných právních předpisů, není-li dále stanoveno jinak.

III. Jednání obviněné

Obviněná byla v předmětném období majitelkou a provozovatelkou nosičů informačních systémů, jejichž specifikace je uvedena v příloze č. 1 Smlouvy o úpravě právních poměrů nosičů informačních systémů ze dne 24. 6. 2016 ve znění dodatku č. 1 ze dne 21. 6. 2018, uzavřené mezi

obviněnou a státní organizací Správa železnic – v době uzavření smlouvy pod názvem státní organizace Správa železniční dopravní cesty (dále jen smlouva o provozování NIS).

Nosiče informačních systémů (NIS)¹ pro cestující o příjezdu a odjezdu vlaků, výlukách, službách dopravců a dalších dopravních spojeních v rámci integrovaných dopravních systémů představují provozní součást zařízení služeb železniční stanice podle § 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 76/2017 Sb., o obsahu a rozsahu služeb poskytovaných dopravci provozovatelem dráhy a provozovatelem zařízení služeb, na kterou odkazuje § 23d odst. 5 zákona o dráhách. Právní závěry ohledně povahy NIS jsou obviněné známy z rozhodnutí Úřadu č. j. UPDI-3896/22/UM ze dne 1. 12. 2022 ve znění rozhodnutí č. j. UPDI-0270/23/KP ze dne 26. 1. 2023, sp. zn. ŘVP001/20 (dále jen rozhodnutí ve věci NIS). Obě tato rozhodnutí byla obviněné prokazatelně doručena.

Obviněné byla rozhodnutím ve věci NIS také uložena povinnost uzavřít smlouvu o pronájmu NIS s provozovatelkou drážní dopravy RegioJet a.s., IČO 28333187, se sídlem náměstí Svobody 86/17, Brno-město, 602 00 Brno (dále jen RegioJet a.s.). Postavení obviněné jako prodávající je zřejmé z toho, že jako provozovatelka zařízení služeb měla povinnost tyto služby nabízet nediskriminačním způsobem. S tímto postavením musela být obviněná obeznámena i ze zmíněných rozhodnutí.

IV. Porušení pravidel cenové regulace

Jak vyplynulo z dokladů předložených obviněnou při cenové kontrole vedené pod sp. zn. CKO002/23, obviněná jako prodávající v předmětném období nedodržela povinnosti vyplývající ze zákona o cenách, kdy nevedla evidenci o cenách prokazující dodržení pravidel regulace věcně usměrňovaných cen.

Obviněná nedodržela požadovaný rozsah údajů prokazujících výši a dobu uplatňování cen a u zboží podléhajícího věcnému usměrňování ceny strukturu kalkulace ceny, vyplývající z vyhlášky č. 450/2009 Sb. Kalkulovaná cena nosiče předložená obviněnou neodpovídá požadované „strukturu kalkulace ceny u zboží podléhajícího věcnému usměrňování ceny“ přílohy č. 1 k vyhlášce č. 450/2009 Sb. Jak vyplynulo z kontrolního zjištění cenové kontroly, sp. zn. CKO002/23, obviněná k nosičům informačních systémů, které provozuje na základě smlouvy o provozování NIS, kalkulace nezpracovala a evidenci cen nevede.

V. Námitky obviněné a jejich vypořádání

Obviněná vznesla námitky v odporu ze dne 27. 7. 2023. Body 1 - 6 odporu zahrnují pouze citace vybraných zákonů.

¹ Jako nosiče informačních systému označuje smlouva o provozování NIS v čl. 1 bodu 1.2 následující zařízení:

- a) samonosné trojboké stojany na letáky a časopisy,
- b) nástěnné stojany na letáky a kartáčkové jízdny řády,
- c) stojany na pokladnách,
- d) klaprámy,
- e) nástěnné stojany na časopisy
- f) trojnohé stojany typu „Esko“,
- g) kovové oranžové stojany pro informace o výlukách.

1. Námitka (body 7 - 11 odporu)

Námitka obviněné

Obviněná namítá, že v případě žádného z mechanických nosičů nedošlo v předmětném období k prodeji, resp. pronájmu informačních ploch těchto nosičů dalším osobám bez ohledu na to, zda se jedná o provozní součást zařízení služeb nebo nikoliv. Protože nedošlo ani k prodeji, ani k uplatnění cen, nemá obviněná povinnost vést kalkulaci cen, ani evidenci o cenách podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona o cenách. Ze stejného důvodu nemohla začít běžet lhůta podle § 11 odst. 2 zákona o cenách – jestliže nezačala běžet platnost cen předmětného zboží, nemohla ani skončit. Lhůta podle § 11 odst. 2 zákona o cenách je výslovně stanovena na “tři roky po skončení platnosti ceny zboží”, nikoliv tři roky po skončení platnosti předmětného období. Z výše uvedených důvodů nemohlo dojít k porušení § 11 odst. 1 písm. b) a odst. 2 zákona o cenách.

Stanovisko Úřadu

Závěry obviněné ohledně okamžiku, od kterého lze subjekt pokládat za prodávajícího, resp. kupujícího v závislosti na uzavření či neuzavření kupní smlouvy, považuje Úřad za nesprávné.

Zákon o cenách je nutno vykládat eurokonformně v souladu se směrnicí 2012/34/EU. Podle jejího článku 27 zpráva o síti (prohlášení o dráze) rovněž obsahuje informace stanovující podmínky pro přístup k zařízením služeb napojeným na síť provozovatele infrastruktury a pro poskytování služeb v těchto zařízeních, nebo uvádí internetovou stránku, kde jsou takové informace bezplatně k dispozici v elektronické podobě. Zpráva o síti se zveřejní nejpozději čtyři měsíce před konečným termínem pro podání žádostí o přidělení kapacity infrastruktury. Jak vyplývá z bodu 34 preambule směrnice 2012/34/EU, *„k zajištění transparentnosti a nediskriminačního přístupu k železniční infrastruktuře a službám v zařízeních služeb pro všechny železniční podniky by se měly veškeré informace potřebné k uplatnění práv přístupu zveřejňovat ve zprávě o síti“*, účelem stanovení cen je poskytnutí všech informací železničním podnikům dostatečně dopředu, a nikoliv až v případě jejich uplatňování. Z uvedeného vyplývá, že povinnost stanovit ceny za užití zařízení služeb způsobem podle zákona o cenách a jejich zveřejnění 4 měsíce před žádostí o přidělení kapacity vychází ze směrnice 2012/34/EU. Tatáž povinnost vychází z § 23d odst. 2 zákona o dráhách (zde zákonodárce uvádí lhůtu v délce 60 dnů, tj. odlišně od směrnice 2012/34/EU) a z článku 4 a 5 nařízení Komise (EU) 2017/2177 ze dne 22. listopadu 2017 o přístupu k zařízením služeb a k službám souvisejícím s železniční dopravou (dále jen nařízení Komise (EU) 2017/2177).

V tomto případě se dokonce každý subjekt stává prodávajícím již v případě, kdy se stává provozovatelem zařízení služeb. V tomto okamžiku mu vzniká povinnost umožnit užití tohoto zařízení všem dopravcům, a současně i povinnost mít zpracovanou kalkulaci podle zákona o cenách.

O tom, že obviněná byla prodávající ve smyslu zákona o cenách, není pochyb, zejména když své služby na základě pravomocného rozhodnutí Úřadu č. j. UPDI-3896/22/UM nabídla k prodeji, tedy kdy zaslala společnosti RegioJet a. s. návrh “Smlouvy o užívání vybraných mechanických nosičů informací”, která obsahovala mj. i cenu za nabízenou službu. Pravomocné rozhodnutí je pro obviněnou závazné. Podle informací zjišťovaných ze spisu POK008/23, došlo k uplatňování ceny ze strany obviněné dne 28. února 2023, kdy zaslala kupujícímu (RegioJet a.s.) návrh smlouvy obsahující cenu zboží, tedy došlo k uplatňování ceny zboží.

Ohledně námitky týkající se lhůty, po kterou je prodávající povinna uchovávat cenovou evidenci, nadřízená osoba uvádí, že vzhledem k neexistenci cenové evidence není možno ověřit konec platnosti ceny. Obviněná vzhledem k tomu, že po celou dobu předmětného období byla prodávající zboží s regulovanými cenami ve smyslu zákona o cenách, byla povinna vést a uchovávat cenovou evidenci tohoto zboží. Úřad nemůže vyloučit, že v průběhu předmětného období mohlo dojít ke změnám v cenových kalkulacích, ale zboží, které bylo obviněnou prodáváno, muselo být prodáváno za cenu, která byla kalkulována v souladu s cenovými předpisy, a to i v poslední den předmětného období. Za užití zásady *in dubio mitius* pak Úřad označil nejzazší lhůtu, o níž nejsou pochybnosti, po kterou byla obviněná povinna cenovou evidenci uchovávat.

2. Námitka (bod 12 odporu).

Námitka obviněné

Podle obviněné nepředstavují mechanické nosiče informační systém ve smyslu § 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 76/2017 Sb. Obviněná současně odkazuje na svoji argumentaci související s rozhodnutím ve věci NIS.

Stanovisko Úřadu

Úřad věc posuzoval podle definice zařízení služeb v § 2 odst. 9 zákona o dráhách, podle které jsou zařízením služeb železniční stanice, zastávka, odstavné koleje, čerpací stanice a jiná technická zařízení, která jsou jejich provozovatelem zvláště určena k poskytování služeb bezprostředně souvisejících s provozováním drážní dopravy na dráze celostátní nebo regionální anebo na veřejně přístupné vlečce.

V § 3 odst. 1 vyhlášky č. 76/2017 Sb. je uvedeno další členění železniční stanice, tedy zařízení služeb, na tzv. provozní součásti. Jednou z těchto součástí jsou podle § 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 76/2017 Sb. informační systémy pro cestující o příjezdu a odjezdu vlaků, výlukách, službách dopravců a dalších dopravních spojeních v rámci integrovaných dopravních systémů.

Definice zařízení služeb ve směrnici 2012/34/EU požaduje, aby zařízení služeb (a tedy i jeho provozní součást) bylo zřízeno, aby umožnilo poskytování jedné nebo více služeb uvedených v příloze II bodech 2 až 4 této směrnice. V uvedených předpisech není uvedeno, jakým způsobem má být zařízení určeno k poskytování služeb bezprostředně souvisejících s provozováním drážní dopravy, popř. jakým způsobem je provedeno jeho zřízení s cílem poskytovat služby uvedené v příloze II bodech 2 až 4 směrnice 2012/34/EU. **Podle názoru Úřadu obviněná určila NIS jako zařízení služeb jejich umístěním v prostoru železničních stanic a svým rozhodnutím na nich informace podle tohoto ustanovení poskytovat.**

Je-li tedy určité zařízení objektivně využíváno k poskytování služeb bezprostředně souvisejících s provozováním drážní dopravy, nemůže provozovatel takového zařízení legitimně tvrdit, že toto zařízení pro tento účel „neurčil“ a vyhnout se tak povinností spjatým s provozováním zařízení služeb. Provozovatel zařízení služeb rozhodl, že takové zařízení má sloužit pro poskytování těchto služeb.

K jejich zařazení do kategorie zařízení služeb vede především eurokonformní výklad definice v § 2 odst. 9 zákona o dráhách prostřednictvím definice v čl. 3 odst. 11 směrnice 2012/34/EU, kde se uvádí „bylo zřízeno, aby umožnilo poskytování jedné nebo více služeb“. Pokud se nosiče

použijí k poskytování informací, nebo se umístí do prostor pro cestující, pak jsou za tímto účelem zřízeny.

Podle čl. 1 odst. 1.1 smlouvy o provozování NIS jsou v železničních stanicích umístěny jak nosiče informačního systému obviněné, tak Správy železnic, přičemž tyto nosiče jsou užívány za účelem informování cestující veřejnosti. I ze samotného čl. 1.1 vyplývá, že NIS jsou speciálně určeny k informování cestující veřejnosti, tedy že se jedná o zařízení služeb.

Úřad při svém rozhodování vychází rovněž z rozsudku SDEU (pátého senátu) ze dne 15. července 2021, EU:C:2021:610, ve věci C-60/20, jehož předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce v řízení *Latvijas dzelzceļš* v. *Valsts dzelzceļa administrācija*. Rozsudek se k určení, zda je nějaké zařízení zařízením služeb, vyjadřuje pod body 38, 39 a 41 následovně:

38. Na úvod je třeba připomenout, že pro účely použití směrnice 2012/34 se „zařízením služeb“ ve smyslu čl. 3 bodu 11 této směrnice rozumí zařízení včetně pozemku, budovy a vybavení, které bylo zřízeno, jako celek nebo zčásti, aby umožnilo poskytování jedné nebo více služeb uvedených v příloze II bodech 2 až 4 uvedené směrnice.

39. Tato definice pojmu „zařízení služeb“ je založena na objektivním kritériu, a sice na kritériu technické způsobilosti infrastruktury poskytovat určité služby, a nestanoví kritérium týkající se příjemců těchto služeb. Takové kritérium nezávisí ani na povaze nebo kvalifikaci právního titulu, na jehož základě je takové zařízení provozováno, ani na totožnosti příjemců uvedených služeb.

41. V projednávané věci z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že zařízení dotčené v původním řízení bylo zřízeno, aby zde společnost Baltijas Ekspresis mohla provádět činnosti údržby a oprav lokomotiv, které patří do služeb uvedených ve zmíněné příloze II bodech 2 až 4. Depo Ventpils, jak to konstatuje předkládající soud, tudíž představuje „zařízení služeb“ ve smyslu čl. 3 bodu 11 směrnice 2012/34.

Úřad dospěl k názoru, že NIS byly zřízeny, aby je obviněná mohla použít k zobrazování cestovních informací, tedy poskytování služby uvedené ve zmíněné příloze II bodu 2 směrnice 2012/34/EU. Tím, že tyto nosiče do prostor pro cestující umístila, tak určila, že běžně používaný výrobek, jako třeba klaprám, se stává zařízením služeb. Povinností Úřadu je vykládat definici v § 2 odst. 9 zákona o dráhách ve světle směrnice 2012/34/EU, takže **NIS bezpochyby mezi zařízení služeb uvedená v příloze II bodu 2 směrnice 2012/34/EU patří.**

Podle čl. 3 odst. 2 nařízení Komise (EU) 2017/2177 se „službou související s železniční dopravou“ rozumí základní, doplňková nebo pomocná služba uvedená v příloze II bodech 2, 3 a 4 směrnice 2012/34/EU. Toto nařízení je přímo použitelné a má aplikační přednost před zákonem o dráhách. I kdyby NIS nesplňovaly podmínky stanovené § 2 odst. 9 zákona o dráhách, má dopravce na základě tohoto nařízení v tomto případě nárok na poskytnutí přístupu k zařízení služeb a ke službám uvedeným v příloze II směrnice 2012/34/EU pod bodem 2 písm. a) osobní nádraží, včetně zařízení pro zobrazení cestovních informací.

3. Námitka (body 13 - 15 odporu)

Námitka obviněné

Obviněná namítá, že až na výjimku v případě nosičů informačních systému v železničních stanicích Bílovice nad Svitavou a Brno – Židenice, nenabízí jiným osobám ke koupi službu užívání mechanických nosičů informací. Obviněná podle svého tvrzení tedy není prodávající a žádná jiná osoba není kupující ve smyslu zákona o cenách. Cenová kontrola mechanických nosičů, kromě stanovených mechanických nosičů informací v železniční stanici Brno – Židenice a Bílovice nad Svitavou, je proto pojmově vyloučena. S ohledem na § 28 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) jde o porušení zejména § 2 odst. 1 a § 6 odst. 2 správního řádu, pokud Úřad prováděl cenovou kontrolu a domáhal se informací i v případě jiných mechanických nosičů informací než oněch dvou nosičů stanovených v rozhodnutí ve věci NIS.

Stanovisko Úřadu

Obviněná po celou dobu provozování jakéhokoli zařízení služeb je zároveň i prodávající ve smyslu zákona o cenách. Rozhodnutí ve věci NIS je rozhodnutím deklaratorním nikoli konstitutivním. Úřad v něm pouze potvrzuje skutečnost, která byla ze strany obviněné dlouhodobě přehlížena. Nad to Úřad tímto svým rozhodnutím uložil povinnost, uzavřít smlouvu se společností RegioJet a.s. o užívání vybraných mechanických nosičů informací, která obsahovala mj. i cenu za nabízenou službu. Pravomocné rozhodnutí je pro obviněnou závazné. Podle § 73 odst. 2 věty první správního řádu, je totiž pravomocné rozhodnutí závazné pro účastníky a pro všechny správní orgány. Dále Úřad zdůrazňuje, že podle čl. 56 odst. 9 pododstavce druhého směrnice 2012/34/EU je rozhodnutí regulačního subjektu závazné pro všechny strany, na něž se toto rozhodnutí vztahuje. O závaznosti rozhodnutí Úřadu tedy není pochyb a obviněná je povinna postupovat v souladu s rozhodnutími Úřadu.

Podle informací zjišťovaných ze spisu POK008/23, došlo k uplatňování ceny ze strany obviněné dne 28. února 2023, kdy zaslala kupujícímu (RegioJet a.s.) návrh smlouvy obsahující cenu zboží, tedy došlo k uplatňování ceny zboží. Námitka obviněné týkající se porušení § 2 odst. 1 a § 6 odst. 2 správního řádu neobstojí. Neboť, jak bylo obviněné již mnohokrát vysvětleno (např. rozhodnutí ve věci NIS), nosiče informačních systémů jsou provozní součástí zařízení služeb bez ohledu na to, v které železniční stanici jsou umístěny a bez ohledu kdo toto zařízení služeb provozuje. Rozhodné je, zda tyto nosiče informačních systémů jsou způsobilé k poskytování informací bezprostředně souvisejících s provozováním drážní dopravy a jsou umístěny v prostorách pro cestující. Dále Úřad uvádí, že při cenové kontrole nespécifikoval, o které konkrétní nosiče informačních systémů se jedná. Nelze a priori vyloučit, že i jiné mechanické nosiče provozované obviněnou jsou informačním systémem ve smyslu § 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 76/2017 Sb. Bylo tedy na obviněné doložit požadovanou cenovou evidenci k cenám za zboží určitého druhu, v tomto případě tedy nosičů informačních systémů. Obviněná nedoložila požadovanou kalkulaci ani k nosičům informačních systémů v železničních stanicích Bílovice nad Svitavou, Brno – Židenice, ani k žádným jiným.

4. Námitka (body 16 - 22 odporu)

Námitka obviněné

Obviněná dále namítá, že skutečnost, že jí byly a jsou známy právní závěry Úřadu, neznamená, že tyto závěry jsou v souladu s právem, tj. že předmětné mechanické nosiče jsou skutečně informačním systémem ve smyslu § 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 76/2017 Sb. Obviněná zopakovala, že i nadále setrvává na svém původním stanovisku, které je v rozporu s právním názorem Úřadu. Obviněná dodává, že skutečnost, že různé mechanické nosiče sdělení smluvní strany ve smlouvě označí legislativní zkratkou „informační systémy“, neznamená, že se tak stanou informačními systémy ve smyslu § 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 76/2017 Sb. a ani správní orgán se nemůže omezit na tvrzení smluvních stran, ale musí ověřit a prokázat, že se jedná skutečně o „informační systémy“ ve smyslu příslušné obecně závazné právní úpravy, a nesmí je považovat za informační systémy jen proto, že je tak případně smluvní strany označily. Obviněná dále namítá, že u stojanů, klaprámů a nástěnek, které provozuje ve stanici Praha – Smíchov není splněna podmínka, aby tato zařízení byla zřízena pro poskytování informací „pro cestující o příjezdu a odjezdu vlaků, výlukách, službách dopravců a dalších dopravních spojeních v rámci integrovaných dopravních systémů. Podle obviněné jsou pak v železniční stanici Praha – Smíchov informace o odjezdech a příjezdech všech vlaků osobní dopravy cestující informováni prostřednictvím elektronických dálkově ovládaných informačních panelů. O integrovaném dopravním systému jsou pak cestující informováni informačními médii IDS a o výlukách jsou informováni informačními médii provozovanými Správou železnic.

Stanovisko Úřadu

Definice a povaha nosičů informačních systémů vyplývá i z definice zařízení služeb v čl. 3 směrnice 2012/34/EU. Povinnost zveřejnit popis zařízení služeb ukládá čl. 5 odst. 1 nařízení Komise (EU) 2017/2177.

Zařízení služeb definuje dále také § 2 odst. 9 zákona o dráhách, kdy se zařízením služeb rozumí železniční stanice, zastávka, odstavné koleje, čerpací stanice a jiná technická zařízení, která jsou jejich provozovatelem zvláště určena k poskytování služeb bezprostředně souvisejících s provozováním drážní dopravy na dráze celostátní nebo regionální anebo na veřejně přístupné vlečce.

Úřad již detailně popsal a zdůvodnil v protokolu, že tím, že obviněná umístila nosiče informačních systémů v prostorech železničních stanic a rozhodla se na nich informace poskytovat, určila nosiče informačních systémů jako zařízení služeb bez ohledu na skutečnost, jakým způsobem je jednotlivé smluvní strany nazvaly, respektive označily ve smlouvě o provozování NIS.

Dále Úřad konstatuje, že nosiče informačních systémů ve vlastnictví obviněné jsou dle smlouvy o provozování NIS umístěny taktéž ve stanici Praha - Smíchov. Z pohledu Úřadu není proto důvod posuzovat stanici Praha - Smíchov odlišným způsobem. Úřad souhlasí s tvrzením obviněné, že právní výklad Úřadu není závazný. Pro obviněnou jsou však závazná rozhodnutí Úřadu. Nicméně jestliže je Úřad vázán povinností uvedenou v § 2 odst. 4 správního řádu, musí při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů postupovat tak, aby nevznikaly nedůvodné rozdíly. Jestliže je tedy Úřad vázán svojí rozhodovací praxí, musí i v případě dalších nosičů informačních systémů postupovat v souladu s touto rozhodovací praxí. Navíc to, že definice

pojmu zařízení služeb je založena na objektivním kritériu, a sice na kritériu technické způsobilosti infrastruktury poskytovat určité služby není názorem pouze Úřadu, ale především názorem Soudního dvora EU, který tento svůj názor vyslovil v rozsudku EU:C:2021:610, ve věci C-60/20 ze dne 15. července 2021. Z tohoto plyne i další důsledek pro obviněnou, a sice že není rozhodné, zda nosiče informačních systémů k poskytování informací bezprostředně souvisejících s provozováním drážní dopravy skutečně poskytovala či nikoliv, rozhodné je, zda tato zařízení byla způsobilá takové informace poskytovat, což dle ustáleného názoru Úřadu jednoznačně byla.

5. Námitka (bod 23 odporu)

Námitka obviněné

Při stanovení výše pokuty má Úřad vedle aktiv vzít v úvahu rovněž pasiva, místo výnosů má zohlednit zisky jakožto výnosy oproštěné od nákladů. Jelikož Úřad nevzal v úvahu pasiva obviněné, neposoudil a nezohlednil její majetkové poměry ani jejich tržní podíl adekvátně a komplexně. Obviněná proto považuje stanovenou výši pokuty za nepřiměřenou.

Stanovisko Úřadu

Úřad při stanovení výše pokuty přihlédl k povaze a aktuálním majetkovým poměrům obviněné, především k celkovým aktivům a zisku z provozní činnosti.

Zákon nevymezuje konkrétní ekonomické ukazatele hospodaření právnické osoby, které mají být zohledněny při stanovení výše pokuty. Úřad se při stanovení výše pokuty řídil zásadou, že tato nemá být pro obviněnou likvidační a současně by měla být tak vysoká, aby obviněnou odradila od dalšího protiprávního jednání. Vzhledem k majetkovým poměrům obviněné pokutu ve výši 100 000 Kč rozhodně za likvidační považovat nelze. Úřad má za to, že stanovená výše pokuty nemůže ohrozit existenci ani podnikatelskou činnost obviněné, takže námitka obviněné není důvodná.

VI. Uložení správního trestu

Společenská škodlivost protiprávního jednání

Podle § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupkem společensky škodlivý protiprávní čin. V tomto případě je zájmem společnosti umožnit cenovým kontrolním orgánům provedení kontroly dodržování cenových předpisů. Obviněná se dopouštěla protiprávního jednání v celém předmětném období, jde o osobu dlouhodobě podnikající v oboru dopravy, cílem regulace železničního odvětví je i zajištění nediskriminačního přístupu k zařízení služeb a obviněná tento cíl svou nečinností maří. Vzhledem k tomu, že se obviněná svého protiprávního jednání dopouštěla po delší období a vzhledem k tomu, že prakticky znemožnila ověřit, zda jí nabízené zboží bylo nabízeno za cenu stanovenou v souladu s cenovými předpisy, lze její jednání označit za škodlivé.

Skutková podstata přestupku

Obviněná byla během předmětného období provozovatelkou zařízení služeb bezprostředně souvisejících s provozováním drážní dopravy a současně byla i prodávající ve smyslu zákona o cenách. Obviněná nevedla evidence o cenách podle § 11 zákona o cenách, čímž nesplnila povinnost stanovenou zákonem o cenách. Obviněná tedy naplnila formální stránku přestupku podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o cenách a je za tento přestupek odpovědná. Úřad dospěl k závěru,

který již uvedl v příkazu, tedy že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti a byl tedy zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

Posouzení promlčecích lhůt

Úřad se zabýval tím, zda nedošlo k zániku odpovědnosti za přestupek. Podle § 30 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky činí v tomto případě promlčecí doba tři roky, jedná-li se o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč. Obviněná byla povinna uchovávat cenové kalkulace zboží s regulovanou cenou ještě tři roky po konci jejich platnosti. Vzhledem k tomu, že obviněná byla povinna uchovávat tyto kalkulace minimálně do 1. 5. 2026, promlčecí doba nezačala ani běžet a odpovědnost obviněné za přestupek nezanikla.

VII. Závěr

Úřad uložil obviněné příkazem ze dne 21. 7. 2023 pokutu ve výši 100 000 Kč. Po obdržení odporu ze dne 27. 7. 2023 a vypořádání námitek obviněné Úřad neshledal důvod pro změnu výše pokuty a uložil ji ve stejné výši jako v příkazu. Podle § 16 odst. 4 písm. a) zákona o cenách lze za přestupek podle § 16 odst. 1 písm. g) uvedeného zákona uložit pokutu do 1 000 000 Kč.

Při stanovení druhu trestu a jeho výměry přihlédl Úřad s ohledem na okolnosti případu podle § 37 až § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky, zejména k povaze a závažnosti přestupku, k významu zákonem chráněného zájmu, k významu a rozsahu následku přestupku. Závažnost přestupku je dána už samotnou výší maximální pokuty, kterou lze uložit a která činí 1 000 000 Kč. Z výše maximální pokuty lze usuzovat, že zákonodárce takové protiprávní jednání rozhodně za bagatelní delikt nepovažoval. Obviněná je velkou organizací, která má k dispozici řadu odborníků, takže oproti jiným subjektům má více možností zajistit splnění všech povinností, které jsou jí právními předpisy uloženy. Je proto věcí obviněné, aby si při výkonu své činnosti počínala tak, aby neporušila povinnosti dané příslušnými právními předpisy. Následkem spáchaného přestupku bylo faktické znemožnění provedení kontroly plnění povinností při stanovení ceny za zboží, na které se vztahuje cenová regulace. Polehčující ani přitěžující okolnosti Úřad v tomto případě neshledal.

Proto Úřad výrokem č. I. uložil pokutu ve výši jedné desetiny sazby stanovené zákonem o cenách.

Řízení o přestupku vyvolala obviněná porušením své právní povinnosti, proto jí Úřad výrokem č. II tohoto rozhodnutí v souladu s § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, ve spojení s § 79 odst. 5 správního řádu a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., uložil povinnost uhradit paušální částku nákladů správního řízení ve výši 1 000 Kč se splatností do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

VIII. Poučení

Proti tomuto rozhodnutí má obviněná právo podat rozklad ve lhůtě do 15 dnů. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po dni, kdy bylo rozhodnutí oznámeno. Rozklad se podává u Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře, se sídlem Myslíkova 171/31, Nové Město, 110 00 Praha 1. O podaném rozkladu rozhoduje předseda Úřadu.

Mgr. Bronislav Procházka

vedoucí oddělení cenové kontroly a přístupu ke službám
odboru přístupu k dopravní infrastruktuře